

Medlemstidning

Nr 2, 2010

Pris: lösnummer 65 kr

**Dammbesök i
Sorunda
Ösmo**

**Koi mitt i
Monaco**

**Isa Koi
Farm**

**Koiresa
till Danmark**

**En reflektion
från Tim Waddington**

Nummer 2, 2010

Innehåll

Dammbesök Sorunda / Ösmo

4

I augusti var några medlemmar på besök på några fina dammar söder om Stockholm.

Tim Waddington

7

Tim är son till Peter. Peter blev koiguru när han kom ut med sin bok "Koi Kichi" 1995. Sedan dess har han gjort det mesta inom koibranschen. Nu har Peter dragit sig tillbaka och Tim klivit fram med sina 20 år i branschen. Tim är koihandlare och skriver regelbundet för tidningar i England och USA. Vi kommer få ta del av en del av hans artiklar.

Vedde Trädgård, Danmark

12

Flera medlemmar åkte i våras till Danmark för att besöka Vedde trädgård, en privat trädgård som är fantastisk när den står i full blom. Det blev även besök hos några danska koientusiaster.

Odlare: Isa Koi Farm

17

Den första odlaren vi skriver om är Isa Koi Farm som Hajime Isa startade 1970 efter att ha slutat på ett jordbrukskooperativ.

Koi värden runt: Monte Carlo

19

Bakom casinot i Monaco finns en japansk trädgård som är värd ett besök. Om den är värd en egen resa återstår, bedöm själv.

Koi Club Sweden, Odensvägen 10, 187 73 Täby

Organisationsnummer: 802405-4093
PlusGiro: 123 25 62-7
Hemsida: www.koiclubsweden.se
E-post: info@koiclubsweden.se

Bli medlem i Koi Club Sweden.

Medlemsavgiften är 175 kr per år per familj.

Klubbens plusgiro är: 123 25 62-7

Skriv ditt namn, adress, telefon och e-postadress eftersom ett av syftena med klubben är att skapa ett kontaktnät av Koivänner.

Redaktionellt material skickas till info@koiclubsweden.se.

Skriv om din damm!

Vi efterlyser reportage om dammar runt om i Sverige. Har du en damm du vill berätta om i tidningen, kontakta redaktionen!

Omslagsbilden har vi fått från Midwest Pond & Koi Society, bilden visar en tremönstrad kohaku.

Holland Koi Show 2010

Dammästaren gratulerar Roger och Sabine som tog Babychampion med en utsökt liten Kohaku. Detta är andra året i rad som koi från Dammästaren tar Babychampion på Holland Koi Show

Tid att njuta

En damm som är enkel att sköta gör din trädgård till något alldeles extra. Välkommen till Dammästaren – när kvaliteten är avgörande.

Läs mer och kontakta oss via www.dammastaren.se

**DAMM
MÄSTAREN**

Dammbesök i Sorunda, Rolf Nyberger

Foto: Roland Olsson

En fantastisk trädgård där varje detalj är noga genomtänkt. Pumphuset smälter in i miljön med gräs och växter på taket. På uteplatserna har man en fin utsikt inte bara över den närmaste delen av trädgården utan även dammen. Vattnet var klart när koi Club Sweden var på besök och man kunde se koien simma lugnt omkring i dammen.

Dammbesök i Sorunda, Rolf Nyberger

Dammbesök i Ösmo, Conny Nordensvärd

En ny damm med några återstående projekt. Trots den stora ytan såg man koierna tydligt i dammen. Vattnet var klart och som vanligt intresserade det massiva filtret på några av besökarna. Ett spännande vattenfall hjälper till att syresätta vattnet. I dammen simmar förutom fina koi några guldfiskar. Vi får hoppas att vi kan göra ytterligare ett besök om något år då växterna hunnit rota sig och dammen förmodligen ser ännu mer majestätiskt ut.

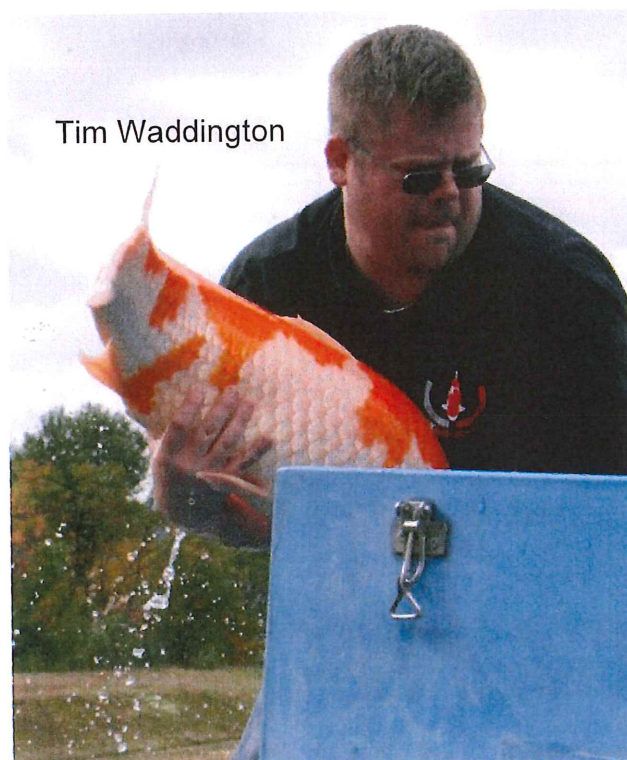

Tim Waddington reflekterar över en dag på flygplatsen.

Efter att ha hämtat min senaste transport från Heathrow i december slog det mig plötsligt hur många gånger jag varit på flygplatsen för att hämta koi.

Jag skulle säga att jag har varit på Heathrow mer än 100 gånger bara den senaste tiden för att hämta koi. Det har egentligen inte förändrats så mycket genom åren. Den största förändringen är det nya EU-direktivet och nya regler som fiskar nu omfattas av. Det är dock inte så enkelt som det brukade vara. När jag först åkte till flygplatsen för att hämta koi åkte vi raka vägen till transportföretagets lastkaj, vi väntade på att flygplanet skulle landa, därefter så såg vi hur koierna lastades ur och kördes in i lagerhuset, därefter fick vi dem utkörda till lastkajen där vi stod och väntade. Vi stoppade kartongerna i backluckan på bilen och strax därefter var vi på motorvägen på väg hem.

Det blev sedan lite mer komplext med flytten till "ARC" (Animal Reception Centre) som är det ställe där alla djur anländer. Detta är fortfarande på Heathrows område, mindre än en kilometer från den plats där vi tidigare brukade hämta koierna. Skillnaden nu är att fisken flyttas från planet till flygbolagets hangar ... Då får de transporteras med lastbil runt till "ARC". Förutom att det kostar 100,00£ extra per 60 lådor och tillför ungefär 2 timmar längre tid att få ut fisken genom tullen, så ser jag faktiskt ingen förbättring för mig eller fisken!

Tim Waddington

Koi lastas på lastbilen några timmar innan den transporteras till flygplatsen för skeppning till Europa. **7**

Tim Waddington reflekterar över en dag på flygplatsen.

Det ändrades så att Defra (Department for Environment, Food and Rural Affairs) och CEFAS (Centre for Environment, Fisheries & Aquaculture Science) nu registrerar alla fiskar som kommer via Heathrow. Alla djur kommer till samma ställe där de registreras innan de får hämtas. Jag ser inget fel i det. Nu med ännu fler nya förordningar har det blivit mycket mer komplicerat. Denna gång kostar det oss inte mera pengar eller mer tid på flygplatsen. DEFRA har nu ändrat importbestämmelserna och mera pappersarbete behövs i Japan och hos oss innan vi får importera Koi till Storbritannien. Borta är de importlicenser vi hade tidigare. Nu måste vi ha ett tillstånd som visar att vi är registrerade hos CEFAS och att vi följer bestämmelser, säkerhetsåtgärder etc. De flesta privatpersoner och företag kan fortfarande få tillstånd men nu när nya regler träder i kraft så vet CEFAS om vilka som importerar koi till Storbritannien och var i landet koi:n befinner sig. Det är ett bra system och jag tror att när de nya reglerna fallit på plats underlättar det att hitta till källan om exempelvis ett utbrott av KHV skulle ske.

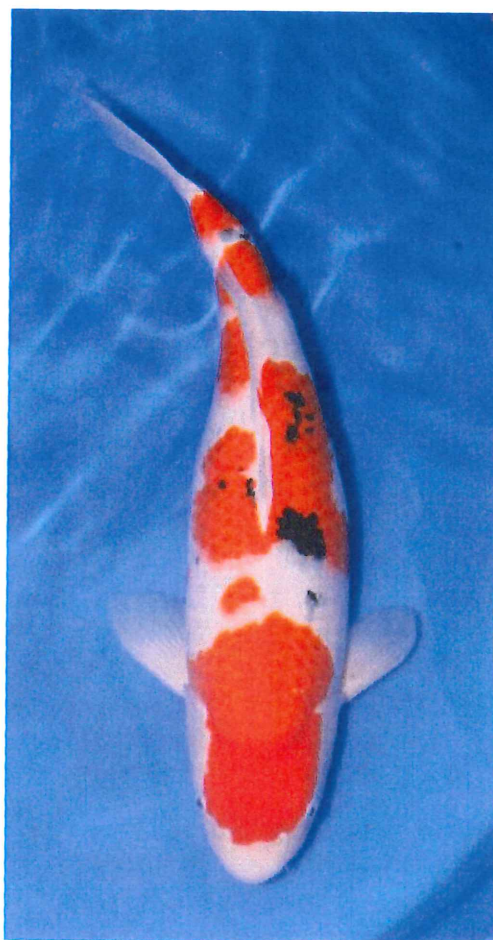

Det finns många saker som händer när man importerar fisk som ytterst få känner till. Oftast tror alla att det bara är att köpa hem fisken så står de där utanför företaget en dag senare, så är det inte. Det är komplicerat att importera fisk, särskilt om du arbetar med stora mängder. En sak som många inte vet är att det inte finns lagar som styr karantän för en importör. Om Koi:n har testats i Japan, varför ska då de måste gå igenom 4-6 veckors extra karantän när de är tillbaka i Storbritannien? Om ett företag tar emot en sändning koi på måndag och vill sälja dem senare samma dag så är det fullt lagligt. Det finns inga lagliga hinder för att så inte ska ske. Vissa

handlare gör det! Handlare som väljer bort karantän för att de tycker att karantänen inte behövs. Några gör det inte. Importerade koi har ibland inte matats under flera månader och de behöver stressa ner och återhämta sig innan de skickas ut i kundernas dammar. Koi:n är svaga och stressade efter den långa resan. De har också varit på resande fot som kortast i 30 timmar i hemsk stinkande vatten innan de tas om hand av oss som mottagare. Miljön de utsatt för har inte varit bra och de flesta koi är påverkade på något sätt.

Tim Waddington reflekterar över en dag på flygplatsen.

En del handlare sätter sina koi i en slags snabbkarantän, de sätter koi i en slags värmekarantän. När koi anländer, anländer de i ganska kallt vatten. Handlarna chockhöjer då värmen och ser om några sjukdomar bryter ut. Vissa skickar blodprov till CEFAS för att se om de är smittade med virus. Jag anser att man ska vänta upp till 6 veckor innan Koi ska börja säljas och att man bör ha dem i varmt vatten under tiden, det påverkar givetvis priset. Alla handlare har betalat en förmögenhet i Japan för sina fina koi och vill ha ut dem på marknaden så fort det bara går. Några handlare lägger direkt ut foton och säljer av koi så fort det bara går.

Momotaro Sanke

Matsunosukes bästa 2-åriga Sanke

Tim Waddington reflekterar över en dag på flygplatsen.

Är man seriös och gör på rätt sätt så kostar det givetvis en hel del extra pengar. Uppvärmningen och att skicka iväg blodprover är inte billigt. Så när du tror dig ha hittat en högkvalitativ koi till vrakpris så är det oftast något som inte gjorts tillräckligt seriöst. Man brukar säga att du får vad du betalar för och det gäller i högsta grad även här. Är en fisk, så fin och så billig så det knappt är sant, då är det inte sant.

När nya Koi anländer från Japan, ger vi dem en grundlig inspektion senast dagen därpå för att utrota sådana parasiter som ankarmaskar som kommer från koi som är i lerdammar under sommarmånaderna, inget märkvärdigt egentligen, bara att dra ur. Varje mask måste manuellt tas bort med pincett så att du alltid får hela masken och inte lämnar kvar huvudet i fisken. Hittar du mask måste karantändammen behandlas med mediciner så att masken blir steril, masken dör inte men kan inte föröka sig. Varje mask

måste sedan avlägsnas manuellt vilket är tidskrävande. Maskarna kommer att lämna ett litet märke på koi men märket kommer att läka och försvinna på några dagar.

Andra parasiter kan hittas, värsta scenariot är om flukes, Trichodina, ich och costia finns på alla fiskar. Då måste fisken genomgå mer stress efter den långa resan genom medicinering i dagar eller ibland veckor. Det kan vara en verklig smärta för både fisken och handlaren. I bästa fall är bara flukes som kan dödas över natten genom att fisken får gå i en saltlösning med fortsatt regelbunden matning

Tim Waddington reflekterar över en dag på flygplatsen.

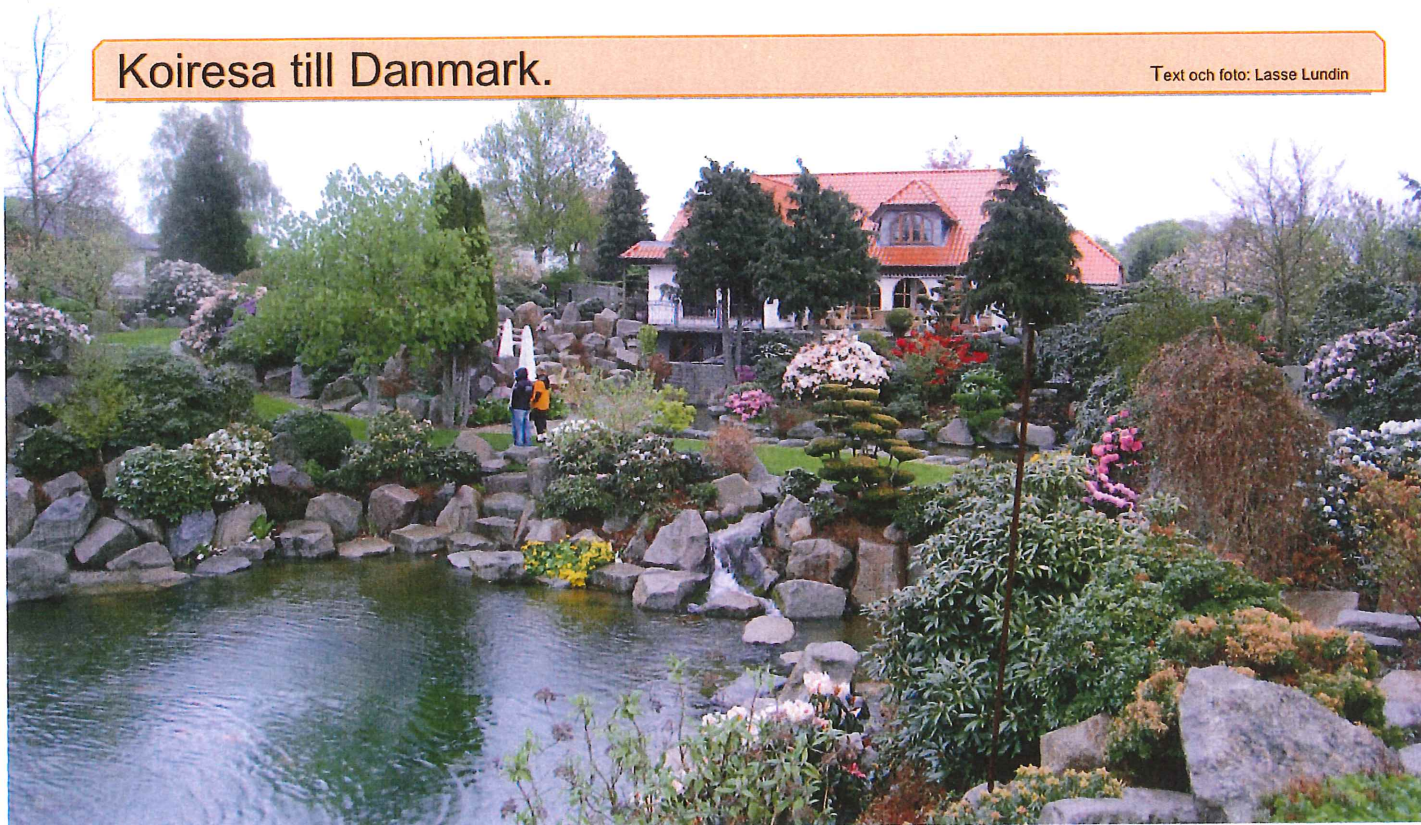
Utfodringen är mycket viktig för nyimporterade Koi. Vissa har inte fått någon mat på flera månader när de anländer till Storbritannien. De flesta har inte fått mat sedan de togs ur sina dammar. Det är inte så att den japanska uppfödaren är grym på något sätt. De vet dock inte när de ska sälja sin nyupptagna koi. Det betyder att ingen får mat. Någon kan säljas direkt och andra kan säljas efter någon månad eller i värsta fall efter flera månader. Om odlaren har matat sina koi samma dag någon köper koi och ger odlaren order om att skeppa koi den dagen efter så kommer koi med största säkerhet att dö av ammoniakförgiftning under transporten. Odlaren kan verkligen inte mata fiskarna, för att när vi köper fisken i Japan vill vi ha den så fort som möjligt till Storbritannien för vidare försäljning till kunderna. Kunderna vill ha sin fisk så fort det går.

När fisken är klar med karantänen och har lugnat ner sig kan den säljas. En sak återstår då, fotografering

och mätning innan fisken ska upp på webbsidan. Detta är ingen lätt uppgift. En bra bild kan sälja en fisk, det är samma för alla handlare. Detta tar tid om man ska få allt rätt. Jag ska ge er ett exempel; jag har just importerat 150 Koi, alla är 2 år eller äldre. På mitt företag tar det 4 män 3 dagar att få dem fotograferade och videofilmade. Vi måste ta bilderna, mäta Koi och lägga upp fiskarna på webbplatsen och ange ett pris. Ta inte denna artikel som ett stönande eller något liknande.

Några vet om proceduren att importera koi. Andra känner inte till det och det är för dem detta är det en förklaring till att importerad fisk är dyr och jag vill personligen delge er hur det går till när man importerar fisk, även om det här bara i korthet beskriver hur det går till "bakom kulisserna" när man importerar koi.

Tim Waddington

Helgen den 14-15 maj 2010 gjorde några från Koi Club Sweden en resa till Danmark och Skåne. Resan var även i år arrangerad av Henrik Karlström på Dammästaren i Viby som ordnade förra årets mycket lyckade dammrunda i Skåne. Även personer från Forumet

Koigalen deltog så totalt var vi nära 20 personer som möttes vid Öresundsbronns svenska landfäste en kall och mulen lördagsmorgon.

Det första stoppet blev hos Jörgen och Jakobine Nielsen i Vedde på Sjaelland.

Hade det inte varit för det minst sagt dåliga vädret hade vi kunnat vara kvar där hur länge som helst. Deras trädgård kan inte jämföras med någon jag tidigare har sett på våra dammrundor. Den är helt enkelt FANTASTISK!

Koiresa till Danmark.

Jörgen har hållit på med anläggandet i nära 30 år och ännu är han inte nöjd eftersom han nu även grävt en hel sjö på andra sidan landsvägen som han skall använda som "mudpond".

Det första som slår en när man kommer dit är hur mycket sten han låtit släpa dit.

Och då talar vi inte om grus och "kattskallar" utan flyttblock! Dessa är staplade på ett helt magnifikt sätt och i nästan varje springa har han kilat in någon av sina hundratals rhododendron och azaleor.

Jörgen är inte den som bara åker till den lokala plantskolan och köper en planta utan han har flera gånger varit i Himalaya för att samla frön till nya Rhododendronbuskar!

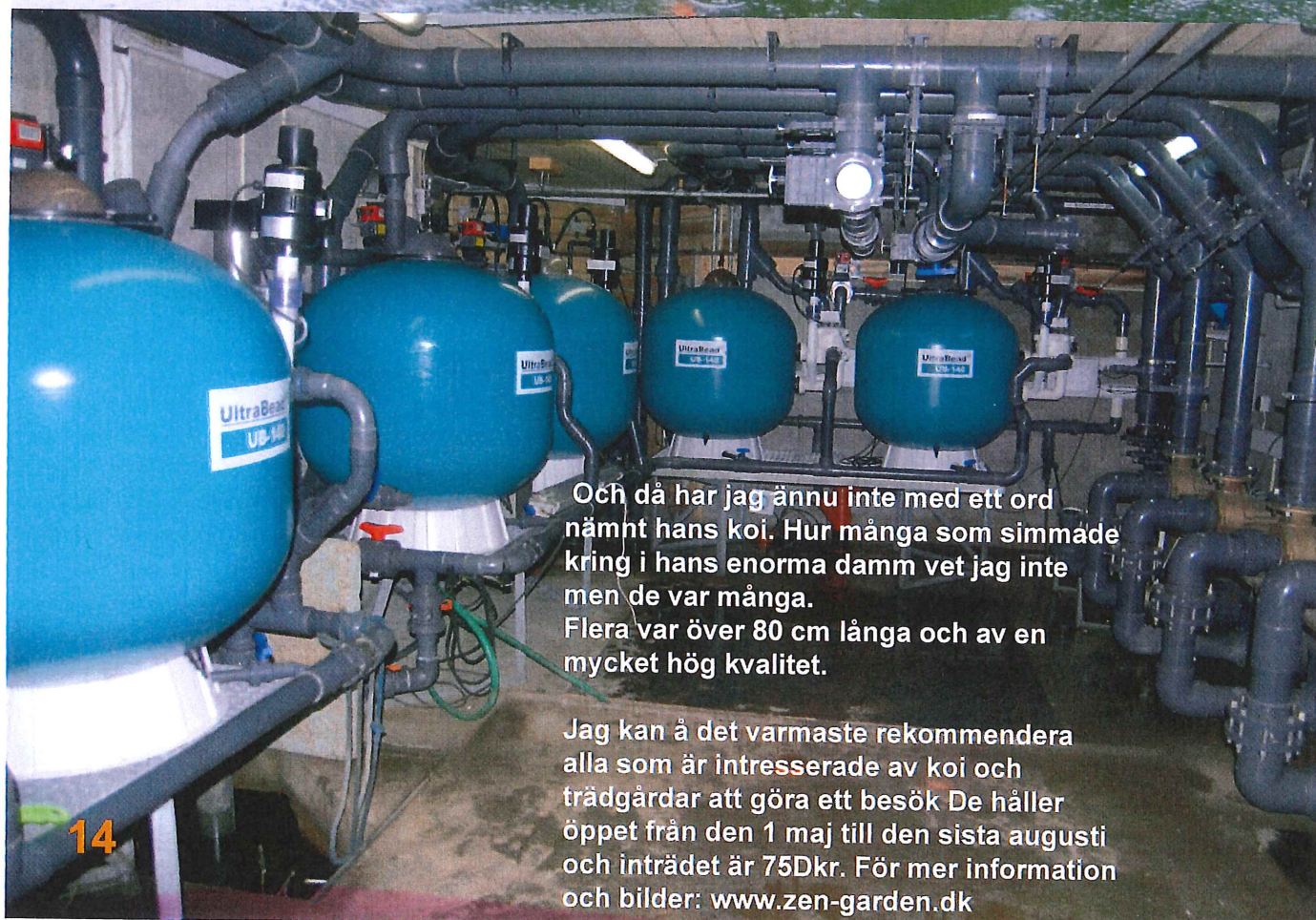
Det är nästan omöjligt att försöka beskriva denna underbara anläggning men försök att ta in följande siffror: 5.000 kvm tomt, 4.000 ton granit, 700.000 liter vatten i flera dammar varav den största på 450.000 liter.

Koiresa till Danmark.

Ett filterrum under alla dessa stenar med en utrustning som får en att tänka på korsning mellan ett kärnkraftverk och maskinrummet på en Finlandsfärja. Enligt vad jag hörde honom visa så kostade bara detta över 1 miljon dansk kronor att anlägga. Vad själva trädgården har kostat vågade ingen fråga. Lägg därtill alla dessa blommande rhododendron, bonsaiklippta träd, grottor ett underbart hus med massor av kvalitets bonader och lapptäcken.

Och då har jag ännu inte med ett ord nämnt hans koi. Hur många som simmade kring i hans enorma damm vet jag inte men de var många. Flera var över 80 cm långa och av en mycket hög kvalitet.

Jag kan å det varmaste rekommendera alla som är intresserade av koi och trädgårdar att göra ett besök De håller öppet från den 1 maj till den sista augusti och inträdet är 75Dkr. För mer information och bilder: www.zen-garden.dk

Koiresa till Danmark.

Efter detta besök kändes det nästan onödigt att åka vidare till nästa damm.

Vi landade dock hos Anker och Irene i Slagelse som hade en mer "normal" damm på 44 kbm. Upphöjd från marken och murad med Lecasten och glasfibertätad. Som djupast var den 2,3 meter vilket enligt Anker stimulerar fiskarnas tillväxt då de inte bara simmar i samma plan utan även vertikalt.

Deras koi var lite lättare att se då vattnet var kristallklart och formatet på dammen lite mindre än föregående. Thomas från Koiconsult i Danmark, som hade designat de dammar och filtersystem vi såg på resan, visade med bravur upp hur lätt han fångade den ena koi efter den andra så att vi kunde beundra dem på nära håll.

Det var en fröjd att se hur han föste fiskarna upp mot ytan med en riktig och stor koihåv för att sedan ömt "visa" in dem i flytbaljan. Imponerande! Detta ord kan man även använda till Ankers och Irenes fiskar. Deras Shiro Utsuri har flera gånger tagit mycket fina titlar på olika utställningar i Danmark och ute i Europa. Det viskades om att de hade betalat 125.000 Dkr för den fisken! Det var inte bara koierna som imponerade utan även filtersystemen som vi fick se. Här har man verkligen tagit filter och vattenkvalitet på allvar. Inga dränkpumpar och skumgummipatroner här inte.

Några medlemmar reste till Vedde, Danmark.

Därefter åkte vi till Rene och Mette, också i Slagelse. Det var den enda dukdammen vi såg men om just detta kanske inte var så imponerande så var åter filtersystemet det som verkligen visade hur man ser på det här med koi-hållning i Danmark.

Fiskarna hade just blivit utsläppta efter att ha gått i en liten innesdam under en lång tid då de fått KHV i dammen och tvingats totalsanera allt. Man riktigt såg hur glada fiskarna var över att bli utsläppta.

Denna del av dammrundan avslutades hemma hos Thomas och Louise på Koiconsult. Där var det som att släppa in en grupp barn i en godisaffär. Även om en del trötta ögon kunde skådas bland oss besökare var det svårt att slita sig från försäljningskaren. En hel del fina koi fick följa med hem till Sverige.

Resan tillbaka till Sverige fick dock ett olyckligt

slut för en hjort och undertecknads bil.

Som tur var skadades ingen i bilen och hjorten var redan död då jag körde över den och tack vare Henrik på Dammästaren fick vi skjuts till Rutger och Pia samt Lasse och Annelies dammar på söndagen.

Tack för det Henrik och tack för en fint ordnad resa.

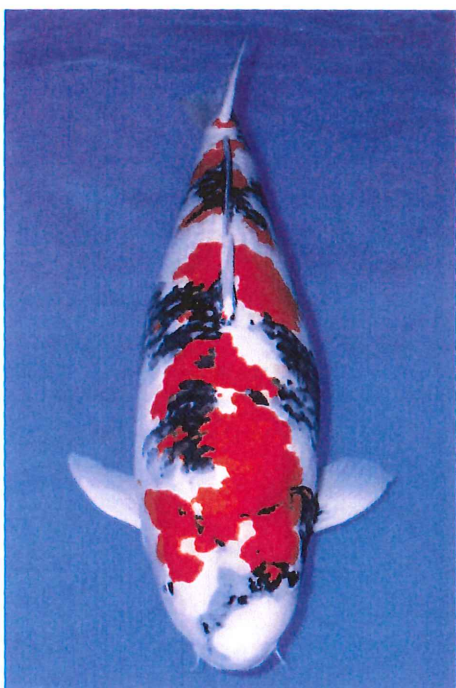
Det enda som han kanske inte lyckades med så bra var väl vädret. Vi hade spöregn och iskallt under hela dagen i Danmark medan åtminstone Stockholm samtidigt njöt av sol och värme. Men på det hela taget, en mycket lyckad dammrunda.

Isa Koi Farm. .

Text och foto: International Nishikigoi Promotion Center

År 1970, efter att jag slutat mitt jobb på en lokal lantbrukare i Niigata, blev jag intresserad av Nishikigoi uppfödning och startade Isa Koi Farm. Sedan startade jag min gård, har jag sålt Nishikigoi till intresserade i Japan under 20 år. Jag förväntade mig aldrig att Nishikigoiintresse skulle öka så som det gjort i hela världen. Jag brukade resa runt Japan i affärer en stor del av tiden, men nu är min arbetsplats hela världen.

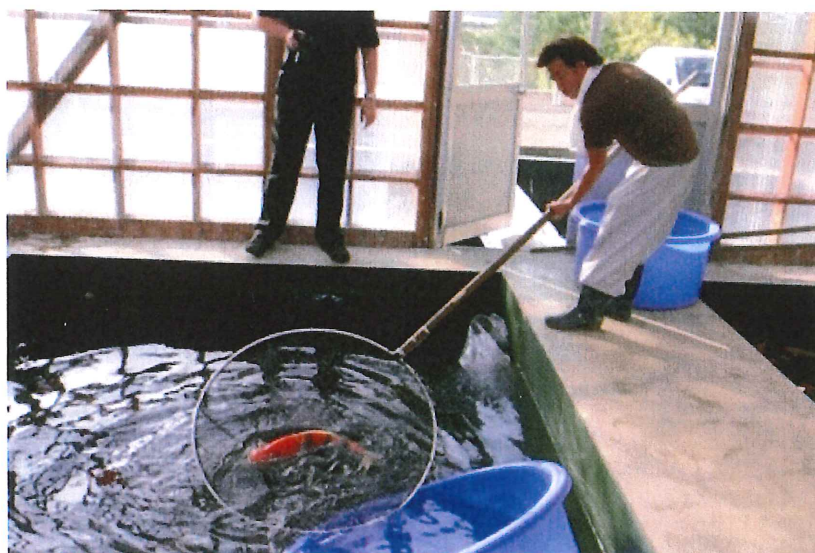
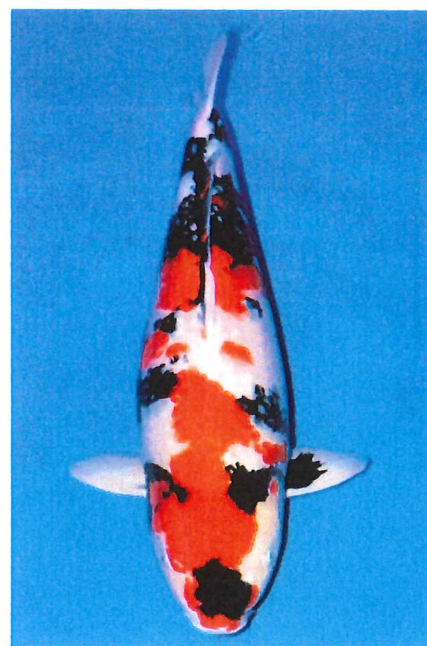
Min far har jobbat hårt för att öka intresset kring Nishikigoi som hobby. När jag var 25 bestämde jag mig för att jag också skulle börja med koi, så jag startade Isa Koi Farm. Jag gjorde all uppfödning själv, men det var inte särskilt svårt då jag lånade min fars koi med utmärkta gener. De första åren ägnade jag mig enbart åt Kohaku, samtidigt byggde jag upp dammar för framtida koi. Efter tolv år började jag föda upp Showa Sanshoku. Lyckligtvis hade jag äran att vinna Kokugyo Award för min Showa Sanshoku. Jag tror att jag fick priset eftersom jag skapat en stor, riktigt fint formad, 32 tum Showa Sanshoku. Fram till dess var Showa Sanshoku kända för att inte bli stora.

Jag föder nu Showa Sanshoku, Kohaku och Taisho Sanshoku (Sanke), men mer än 70% är Showa Sanshoku. Det finns fortfarande många möjligheter att förbättra utvecklingen av Sumi samt vilka av Showa Sanshoku. Jag jobbar hårt för att skapa fler Showa Sanshoku i absolut världsklass.

Jag anser att uppfödarna inte bör bli offentliga, så jag personligen har jag aldrig annonserat i tidningar. Det har ändrats men inte för min egen del. Det är ingen mening med reklam om du skapar dålig Koi. Om dina koi tar sig ut i världen, kommer du också att bli erkänd, det är bästa reklamen. Tack vare det, har jag en stadig kundkrets som besöker mig varje år. Jag tror att det är ett resultat av min höga kvalitet på Koi.

Nyckeln till Nishikigoi är deras kropp och kvalitet. Deras kropp är särskilt viktig. Som en Nishikigoi uppfödare vill jag fortsätta skapa Nishikigoi som har en naturlig skönhet och att de blir bättre för varje generation. Värdet av en uppfödare är i hans eller hennes förmåga att leverera bra koi till sina kunder. Jag kommer att sälja koi med fin form och hög kvalitet, aldrig börja sälja på volym. Så snälla, behandla mina koi med mycket kärlek och omsorg.

Isa föddes i Ojiya-shi, Niigata 1945. Efter att ha arbetat på ett jordbrukskooperativ, etablerade han Isa Koi Farm 1970. Han har vunnit flera priser, däribland Kokugyo Award för sina Showa Sanshoku.

Butik och webbshop

Vi har ett av Sveriges största och bästa sortiment.

T.ex. dammfolie, skyddsmatta, färdiga dammformer och vattenfall, filter, UV-ljus, pumpar, belysning, fontäner, trädgårdskonst, statyer, granit, vattenväxter, fiskar m.m.

Gummiduk EPDM 1,0 mm 79:-/kvm

3,05 4,27 6,10 7,62 9,15 12,20 15,25 m bred

D a m m s u g a r e

Städa ur din damm
lekande lätt med
Pondovac 4

Ny version:

- Kraftigare motor
- Till damm och pool
- Fler munstycken

3.995:-

Pond-Jet fontänhöjd 3,5 m

NYHET: Medlemmar i
Koi Club Sweden erhåller **5 %**
rabatt på våra redan låga priser.

JaHa

AB

Garden-Decor

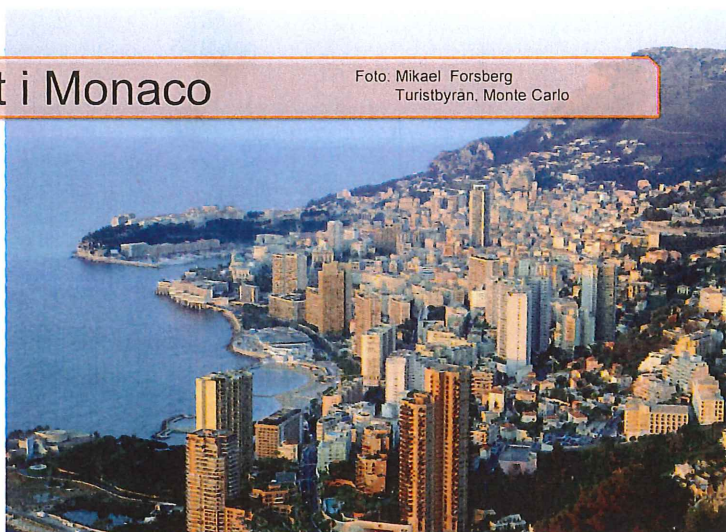
Gust. Adolfsvägen 3 Säter Tel. 0225-536 00
100 m. från riksvägen. (sväng vid Statoil)

www.jaha.se

Koi och japansk trädgård mitt i Monaco

Foto: Mikael Forsberg
Turistbyran, Monte Carlo

Om ni har vägarna förbi Monaco eller Nice ska ni definitivt besöka den japanska trädgården mitt i Monaco. Trädgården är designad av Yasuo Beppu och är på drygt 7000 m². Den rymmer flera vattenfall, klippor, broar, tallar. Olivträd, tehus och en koidamm på 1100 m². Dammen innehåller flertalet stora koi. Stenar, lyktor, grindar är tillverkat i Japan. Trädgården ligger på Avenue Princesse Grace, strax nedanför casinot och har öppet alla dagar från nio till midnatt. Inträdet är gratis.

Välkommen

Vi har öppet alla dagar året runt

Ring gärna före besök, vi kan vara och handla eller något

08-7113382
070-4954517

Vi har försäljning av

Koi, Stör, Guldid, Shibunki och Guldfisk. Koifoder, Vattenväxter (endast vår och sommar). Vi har även myskankor. Ett bra "medel" mot mördarsniglar.

Alla dammtillbehör

EDM-Gummimatta med 30 års garanti! Bredd: 3,0 4,27 6,10 7,62 9,15 12,20 15,25 meter. **Pris 85:- per kvm**

Syrepump. Slang och Sten, UV-lampor, rör, kopplingar, bottenavlopp med mera.

EconoBead

Filter för dammstorlekar mellan 12- 95 kbm
Nu även EB-100 och EB-140

Vi har lång erfarenhet av Koi och dammbyggen och ger råd kostnadsfritt.

Titta gärna på vår hemsida: <http://www.koihuddinge.se>

e-post: info@koihuddinge.se